

האשה שנתארמלה פרק שני בתובות

בשכלי

אומנותו בידו. פירש רבינו חננאל זה שאומר עליו שהוא כהן יש בידו כלים שמשמשין בהן בטוהרה כגון כלי גללים כלי אבנים כלי ארמה שאין מקבלין טומאה שכל הרואה כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלטמאמוהו ודומה שהוא כהן ולכן האמינוהו חכמים :

ואיבעית

אמאי רבי יהודה ורבעין במעלין מתרומה ליוחסין קמיפלגי. ולא חלף לנשיי אלא קשיא דרבי יהודה דלרבי יהודה חלף לרבעין דרבעין דרבעין לנשום לרבי לרבי בשכלי אומנותו בידו הקשה רבי שמואל מווארדין ומעיקרא היכי בעי למימר דטעמא דר"י משום גומלין והא בלא גומלין ע"כ סבר רבי יהודה בשילהי פרקין (לקמן דף כה) דמעלין מתרומה ליוחסין וסידר ר"י דמעיקרא ס"ד דלי לאו טעמא משום גומלין לא היינו מפסידיס את ההנה מן התרומה כדי לומר מעלין כיון דמן דרין ראוי לחלוק ע"פ חזירו ואלרבעה קודם היינו אומרים אין מעלין ארע"ג דגבי עבד אמר לקמן לרבי יהודה דרין מולקין לו תרומה משום דמעלין ההם אין כל כך חששא בהפסד של עבד זה אם אין מולקין לו תרומה בלא רבו ולא"ת ובלאו בהפסד פליגי לימרו תריוהי דמעלין ולנטרך שני עדים בתרומה או לימרו מעלין דלא מעלין ולא ינטרך אלא עד אחיה בתרומה וי"ל דבהא פליגי דמר סבר חיישינן שמא ועלו מתרומה ליוחסין לפיכך הלריכו שני עדים ומר סבר דלא חיישינן :

אמנה

שבשטר קמסהדי. וה"ה וחי לאו חכולה מילתא קמסהדי א"כ עדים חתמי ארע"ג דלא ידעי חי כהן הוא חי לאו ואם כן הא דתנן בגט פשוט (ב"ב דף קעב.) שני יוסף בן שמעון הדרין בעיר אחת אם היו משולשין יתבבו כהן ומה מועיל כיון שפדים חותמין ארע"פ שאין מוכרים בו אם הוא כהן והרי הוא יכול להערים ולכתוב שטר אחר בשם חזירו כהן ויוליא ממון מחזירו כהן וי"ל דהיכא דהוחזקו שני יוסף בן שמעון ודאי חכולה מילתא קא מסהדי כי אז הן לריבין לידע אם בן כהן הוא והתם ודאי מעלין משטרות ליוחסין והכא מביערא לן היכא דלא הוחזקו : **הך** אמר מעלין. והם חאמר ואמאי לא חשיב ליה כהדי הגך דתנן בעשרה יוחסין (קדושין דף עג. עב.) אין בודקין מן המזבח ולמעלה ולא מודקין כו' וי"ל דהך דשטרות מלתא דפשיטא היא דכיון דלכולא מלתא קמסהדי א"כ היו ערות גמור ולכן לא קא חשיב עדים ולא"ת ואמאי לא חשיב תרומה ונשיאות כפיס למ"ד מעלין ואור"ת דתרומה בכלל מוצח ונשיאות כפיס בכלל דוכן ארע"ג דהוא דוכן היינו שיר כדמשמע תסם בגמרא מ"ד מעלין הוא מוקי

בשכלי אומנותו בידו. חמר המביא תבואה למכור היה נושא בידו כלי היצר של מכירה כגון מחק שמוחקין בה המדה והמביאה להלניע אינו נושא בידו כלי אומנות מכר והכא כגון שכלי אומנותו בידו של זה המזולז את שלו דאנן סהדי שלמוכרה הביאה הלכך אין זה אלא תורה אור גומל וזה יעיד עליו כצדק שלפניהם :

הכא נמי בשכלי אומנותו בידו והיכא אתמר דרבי חמא בר עוקבא אהא דתנן ****הקדר שהניח קדירותיו ויירד לשתות (*מים מן היאר)** הפנימיות מהורות והחיצונות טמאות והתניא אלו ואלו טמאות אמר רבי חמא בר עוקבא **בשכלי אומנותו בידו מפני שיד הכל משמשת בהן והתניא אלו ואלו מהורות א"ר חמא בר עוקבא בשיאין כלי אומנותו בידו ואלא הא דתנן הפנימיות מהורות והחיצונות טמאות היכי משבחת לה דסמיכא לרשות הרבים ומשום חיפופי רשות הרבים ואיבעית אימא ר' יהודה ורבנן במעלין מתרומה ליוחסין קמיפלגי איבעיא להו מהו להעלות משטרות ליוחסין היכי דמי אילימא דכתיב ביה אני פלוני כהן חכמתי עד מאן קא מסהדי עילוייה לא צריכא דכתיב ביה אני פלוני כהן לויית מנה מפלוני ותיבימוסהדי מאי אמנה שבשטר קא מסהדי או דלמא אכולה מילתא קא מסהדי רב הונא ורב חסדא חד אמר מעלין וחד אמר "אין מעלין איבעיא להו מהו להעלות מנשיאות כפיס ליוחסין תיבעי למ"ד אין מעלין תיבעי למ"ד מעלין הני מילי תרומה דעון מיתה היא אבל נשיאות כפיס דאיסור עשה לא או דלמא לא שגא תיבעי למ"ד אין מעלין הני מילי תרומה דמיתאבלא בצנעה אבל נשיאות כפיס דבפרהסיא אי לאו כהן הוא כול"י האי לא מחציף איגש נפשיה או דלמא לא שגא רב חסדא אוריבי אבינא חד אמר מעלין וחד אמר "אין מעלין א"ל רב נחמן בר יצחק לרבא מהו להעלות מנשיאות כפיס ליוחסין א"ל פלוגתא דרב חסדא ורבי אבינא הלכתא מאי א"ל אנא מתניתא ידענא דתניא ר' יוסי אומר ****גדולה חזקה שנאמר "ומבני הכהנים** בני חביה בני הקיץ בני ברזילי אשר לקח מבנות ברזילי הגלעדי אשה ויקרא על שמם אלה בקשו כתבם המתיחשים ולא נמצאו ויגאלו מן הכהונה ויאמר התרשמתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמוד כהן לאורים ****ותומים אמר להם הרי אתם בחוקתכם במה הייתם אוכלים בגולה בקדשי הגבול אף כאן בקדשי הגבול ואי סלקא דעתך מעלין מנשיאות כפיס ליוחסין הני ביון דפרסי ידיהו אתי לאוסקינהו שאני הכא דריע חזקיהו דאי לא תימא הכי לכאן דאמר מעלין מתרומה ליוחסין כיון דאבלי בתרומה אתי לאוסקינהו אלא לאו משום דריע חזקיהו ואלא****

הקדר. שהוא חצר. הפנימיות טהורות. כולה מתרלל ונולל לקמיה: בשכלי אומנותו בידו. להיכר שהוא נושאן למוכרין. ממשמשה בהן. לבדוק וליקח. ומשום חיפופי רשות הרבים. שנתנים בני אדם אבנים גדולות או יתרות לזירי רה"ל להרחיק העגלות מלחזיק את הכתלים ומתוך שהן דוחקות את רה"ל וזה הניח קדירותיו אללס דחק גם הוא את הדך והעבדיו סם מתחבין בהן ובגדיהן עוברים על פני אירין ובגדי עם הלך ממלס הס ומטמאים את המלונות: במעלין מתרומה ליוחסין רבי יהודה סבר הרואה שמחילין תרומה לאדם בחזקת כהן מעיד עליו בכל מקום שהוא כהן ומעלין אותו ליוחסין הלכך אם תאליהו תרומה הרי אהה מביאו להשיאו אשה וטעמיה לאו משום גומלין הוא ורבעין סברי אין מעלין מתרומה ליוחסין: דאיסור מיהס. אם זר הוא לא היה אוכל תרומה שהוא עון מיתה: דאיסור עשה. כה תצרכו (במדבר ו) אתם ולא זרים ולאו הכא חלל עשה עשה: גדולה חזקה. שאין ב"ד יכולין להוליא דבר מחזוקה. בקשו כהנים מהתחסיס. שיהו כהנים כשרים לפי שהתחטו כהנים בגולה בגויי הארץ וילדו להם בנים כדכתיב: בספר עזרא והם חללים הולרכו העולדים בגולה להתייחס כשעול מן הגולה לשרת בצנין שני: ויגאלו. נפסחו מלשון לחס מגואל (גנלתי א): כפרש"א. הוא נחמיה בן חכליה וכן כתוב בספר עזרא (נחמיה ה): עד עמוד כהן לאורים וגו'. כלדס (ה) שאומר לחזירו עד שיבא המשוח לחרים ותומים לא הוו במקדש שני שנחסרו חמשה דברים כדאמרין בסדר יומא (דף כה): מקדשי הקדשים. דוקא מקדשי המקדש פסליהו אבל תרומה שהורגלין בה בגולה לא חסר עלייהו משום דהוחזקו בה: קדשי הגבול. תרומה שהיא טהרה בצבולין חוץ למקדש ולירושלים: אף עלון בקדשי הגבול. ומדאמר רבי יוסי גדולה חזקה ש"מ נשיאות כפיס נמי לא חסר עלייהו שהרי הוחזקו בה בצבולין: ואי סלקא דעתך כו' אתו לאוסקינהו. ומה הועילו בתקנתם: שאני הכא. לייכא למישא ליוסקינהו דהא ריע חזקיהו שהרי הכל רואין שאר כהנים אוכלין קדשי המקדש והם אינן אוכלין יש כאן היצר גדול שיש בהן לד פסול אבל שאר בני אדם כגון בזמן הזה לעולם מעלין מנשיאות

כפיס ליוחסין: [דאי לא היכר תרומה נמי תקשי לה נמי דבוקן כהנים שבגבוליס ומיורו קשה אמאי לא חשיב ס"ת למימר דתנא ושייר כולקא ובספר היצר פירש ר"ת דלאו בעבודת מוצח ממש איירי אלא כגון הפשט וכיחוד דברים הכשרים צורים דלא היו מניחין לעשות אותם תרומה ונשיאות כפיס וס"ת לא אינטריך למתי: **שאני** הכא דריע חזקיהו. פי' ביוקנטרס שהכל רואים שאר כהנים אוכלין שאר קדשי מוצח ואלו אין אוכלין וק"ד דמ"מ היקשי למ"ד מעלין אמאי לא חסקינהו לקדשי מוצח וליוחסין ונראה לר"ת דריע חזקיהו היינו שהיו מתיחסים אותם אחר בני צבולין שהיו ישראל עור שלל מלאו כתבם והיכא דלייתע חזקה אין מעלין לכ"ע אבל קשה דפרקי מעיקרא הוה ליה לאוסקינהו הוה ליה למיפקד אמאי נגאלו כלל מן הכהונה ויש לומר דריע חזקיהו משום הכי לא חסקינהו אלא דהוה ס"ד דארע"ג דריע חזקיהו איכא למישא דלאו אתי לאוסקינהו לבסוף שלא ידעו שלא מלאו כתבם: ואלא

טהרות פ"ו מ"א
[במשנה ליתא]

הגהות הב"ח
(ה) רש"י ד"ס עד עמוד
כו' כלדס שאומר. ר"ב
הוא צ"ע עגלה ערופה
דף מח ע"ב :

[יעוד להס ר"י לפס
טעמא דמ"ד מעלין כדי
שיבו עדים מחזיין ליוחסין
ומרו לו משום דלא משמע
הכי בסמוך דקמא ר"י
בתרומה דעון מיתה. ת"י
ע"ה]

תוספות רי"ך

לן דחלף רוא' אבאי לא
יבא אשה בשטר ואפי' הוא
בתו של כ"ג. והא
ק"ל דלא הותרו כשרות
לנשא לפסולים. ונ"ל
לפרש דהא י דאמר
לרשיא אשה לאו
לרשיא לו אשה. אלא
לרשיא מנשוי לכהנה'
כגון א ל מ נ ת ו רבתו
דמפקינן ליה בתל' .
ובת חל' ולאפנת חל'
הן פסולות כדכונה:
איבעיא ליה מהו להעלות
משטרות ליוחסין. פי'
אלימא דכתיב ב'י אני
פלוני כהן חתמתי עד מאן
קמסהדי עליה. לא צריכא
לרביב ב'י אני פ' כהן
ליחזינהו מפלוני וחזינן
הרי אבנה שבשטר
קא מסהדי א"ר אבילה
מילתא מסהדי ר"ה
ו"ה ת"א מעלין ור"א
אין מעלין והכתבא דברי
המיקל' . ואילו כתבו
שני עדים פ' כהן לאו
מפלוגי דליכא מאדפליג
דודאי מעלין. ר"ה
עדים שפירי כי הוא
(כהן) איבעי ליה פרו
יהעלות מכהנה ליוחסין.

כ"י כ"י
חמא הני. דעל דא סמוך שיש בהן
למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין]:
ואלא